

Avgust Černigoj V LADJEDELNICI

Oktobra 2024 se je v Novi Gorici odvila *Mednarodna znanstvena konferenca Avantgarda in konec sveta*. Kot partner smo z razstavo *Černigoj s sopotniki in učenci* sodelovali tudi v Goriškem muzeju in tako na Gradu Kromberk obeležili stoletnico prve konstruktivistične razstave avantgardista Avgusta Černigoja. Predstavljena so bila tako likovna dela iz lastne zbirke kot tudi dela iz nekaterih ustanov in zasebnih zbirk.

Raznolike likovne tehnike, kot so grafike, slike na platnu in lepenki, reliefi, kolaži, objekti, so nam bile v konservatorsko-restavratorskih delavnicah v precejšen izziv. Med razstavljenimi deli je tudi likovno delo *V ladjedelnici* (inv. št. 2355) iz slikarjevega zgodnejšega obdobja (1921), ki jo hrani Zavod za znanje Postojna, OE Notranjski muzej Postojna, oddelek za zgodovino. Delo je bilo v dogovoru z lastnikom predvsem zaradi estetskega vidika umetnine konservirano in restavrirano. Majhna slika velikosti 23 × 32,5 cm je z večplastnimi in debelejšimi nanosi oljne barve naslikana na debelejšo lepenko. Tako hrbet kot lice sta bila zelo umazana. Po odstranitvi okrasnega okvirja je svetlejši rob kazal morebiten prvotni videz slike. Zaradi sloja nečistoč je bilo tudi težko določiti, ali je slika lakirana, vendar pa se je s fotografijo UV-fluorescence na določenih delih vseeno nakazoval neenakomeren nanos laka. S preizkusom odbojnosti vode na površino smo ugotovili, da je površina hidrofilna. Glede na to, da sta tako površina kot nosilec občutljiva na vodo, smo se odločili, da bomo površinske nečistoče najprej poskusili odstraniti s suho metodo. Uporabili smo dve različni radirki, Staedtler Soft in Groom/Stick paper cleaner. Slednjo smo uporabili predvsem na težje dostopnih predelih debelejših barvnih nanosov. Ponekod je bilo potrebno odstranjevanje s skalpelom. Ker rezultat suhega odstranjevanja ni bil zadovoljiv, smo prešli na odstranjevanje nečistoč s pomočjo togega gela agar. Po merjenju pH površine smo pripravili ustrezen citratni pufer in vanj namočili pripravljene liste gela agar. Te smo za 20 sekund položili na površino slike, jih odstranili ter površino sprali z razredčenim pufrom. Površino in tampone smo sproti preverjali pod UV lučjo. Zelo pazljivi smo bili na zelenih barvnih površinah ter na območju signature. Uporabljen način odstranjevanja površinskih nečistoč se je izkazal kot zelo učinkovit in obvladljiv, kolorit slike pa je ponovno zaživel. Ker lak ni bil moteč ali porumenel, vanj nismo posegali. Hrbet lepenke smo zaradi dokumentarnih elementov le previdno suho očistili s sesanjem. Določene posege smo izvedli tudi na okrasnem okvirju. Po ponovni vstavitvi slike vanj, smo zaščitili še hrbet slike s peno Acid free in klejnim trakom ter namestili sistem za obešanje.

Slika pred konservatorsko-restavratorskim posegom.

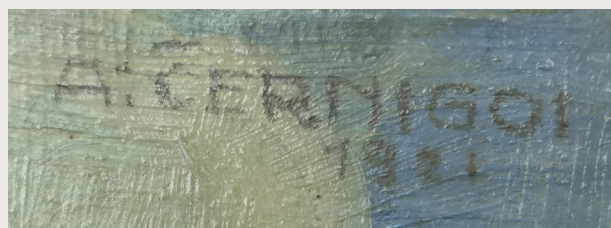
Detajl odstranjevanja površinskih nečistoč.

Polaganje togega gela agar na površino slike.

Slika med konservatorsko-restavratorskim posegom.

Detajl signature.

Slika po konservatorsko-restavratorskem posegu.